

Mál nr. 175/2020**M og
V vegna ábyrgðartryggingar atvinnurekstrar.****Ágreiningur um bótaskyldu úr ábyrgðartryggingu vegna slyss M hinn 15.3.2019****Gögn:**

Málskot dags. 18.5.2020 ásamt fylgiskjölum 1-9.

Bréf V dags. 26.05.2020 ásamt fylgigögnum 10-13.

Málsatvik.

Í málskoti kemur fram að M hafi verið í samskiptum við tilgreindan ráðgjafa hjá V, haustið 2018, varðandi töku trygginga. Lagði M fyrir nefndina tölvupóstsamskipti milli sín og V er snéru að vátryggingartöku auk þess sem gerð var grein fyrir fundum milli framkvæmdastjóra M og ráðgjafa V um vænlega tryggingarkosti fyrir M. Þá lýsir M því að í kjölfar samskiptanna hafi framkvæmdastjóri M kallað eftir tilboðum í tilgreindar tryggingar með tölvupósti til ráðgjafans. Í svarbréfi dags. 20. september 2018 sendi ráðgjafinn framkvæmdastjóra M uppsetningu umbeðinna trygginga og lagði auk þess til að M tæki ábyrgðartryggingu vegna reksturs félagsins. Að sögn M sendi framkvæmdastjórinn ráðgjafanum í kjölfarið nöfn og kennitölur dótturfélaga málskotsaðila. Er því lýst í gögnum málsins að M er móðurfélag um rekstur leigufélags og að öll eignarsöfn þess séu rekin í tilvitnuðum dótturfélögum. M eigi hins vegar ekki fasteignir og hafi ráðgjafinn verið grandsamur um þá skipan mála hjá M. Í kjölfar frekari samskipta framkvæmdastjórans og ráðgjafa V hafi tryggingar verið settar í gildi, m.a. ábyrgðartrygging atvinnureksturs vegna starfsemi M.

Gögn málsins innihalda afrit af vátryggingarskírteini sem gefið var út vegna ábyrgðartryggingar M. Er þess getið í skírteininu að starfsemi hins vátryggða sé „leigufélag“. Þá kemur fram sundurliðun á skírteini að „brunabótamat/laun“ sé að fjárhæð kr. 90.015.000,- og að um vátrygginguna gildi skilmálar félagsins um ábyrgðartryggingu atvinnureksturs svo og þeir sérstöku skilmálar/skildagar sem tilgreindir eru.

Samkvæmt gögnum málsins barst M skaðabótakrafa þann 5.4.2020, vegna konu (K) sem slasaðist þann 15.3.2019 í tröppum við tiltekið fjölbýlishús í Suðurnesjabæ (A). Allir eignarhlutar fjölbýlishússins eru í eigu X, sem að sögn aðila er dótturfélag M. Hefur M krafist þess að viðurkennt verði að ábyrgðartrygging sína ná til tjónsins sem K varð fyrir. Í þessu sambandi vísar M m.a. til þess að ábyrgðartrygging M hjá V eigi að taka til starfsemi M sem leigufélags, þ.e. við rekstur dótturfélaganna og útleigu þeirra á fasteignum, enda sé það liður í starfsemi M sem leigufélags. Enn fremur vísar M til fyrrgreindra samskipta við V um vátryggingartökuna og þess að stjórnendur M hafi verið í góðri trú um að ábyrgðartryggingin næði til alls reksturs M sem leigufélags og dótturfélaga þess. Við tryggingatökuna hafi M sent ráðgjafanum yfirlit yfir dótturfélögin og þannig verið skilningur þeirra að tryggingin næði jafnframt til dótturfélaganna. Þá vísar M til þess að V beri ríka skyldu við ráðgjöf um töku trygginga beri að skilgreina þarfir vátryggingartaka í samræmi við ákvæði 6. gr. laga nr. 30/2004 um vátryggingarsamninga.

V hefur hafnað bótaskyldu með vísan til þess að X., eigandi eignarinnar A, sé sjálfstæður lögaðili og að M beri ekki skaðabótaábyrgð á líkamstjóni sem rekja má til fasteigna sem annar sjálfstæður lögaðili á og leigir út. Þá vísar V til þess að samskipti V við M um vátryggingartökuna hafi einungis snúið að tilteknum tryggingum M en ekki tryggingum dótturfélaganna. Í samskiptum aðila hafi þó komið í ljós að M ætti dótturfélög sem langflest væru bara með brunatryggingar og M hafi verið bent á það. V hafi vegna þessa óskað eftir lista yfir dótturfélögin til að geta samræmt iðgjöld brunatrygginga þeirra fjölmörgu fasteigna sem dótturfélögin voru með í tryggingu hjá félaginu. M hafi hins vegar ekki viljað frekari tryggingar fyrir dótturfélögin. Þá vísar V til þess að í skírteini ábyrgðartryggingar M sé ekki tilgreint að aðrir en M njóti vátryggingarverndar. M teljist því einn vátryggður skv. skilmála vátryggingarinnar.

Álit:

Til þess að bótaskylda stofnist úr ábyrgðartryggingu M þarf að mega rekja tjón þriðja manns til saknæmra athafna, eða athafnaleysis M, eða atvika sem hann ber með öðrum hætti ábyrgð á. Eðli málsins samkvæmt og með hliðsjón af meginreglum skaðabótaréttarins ber M ekki skaðabótaábyrgð á saknæmri háttsemi annarra lögaðila, hvort heldur sem um er að ræða dótturfélög M eða aðra aðila. Ábyrgðartrygging M, nær þar af leiðandi ekki til tjóna sem dótturfélag þess getur borið skaðabótaábyrgð á, nema sérstaklega sé tekið fram í vátryggingarsamningi, svo sem vátryggingarskírteini eða skilmála vátryggingarinnar, að vátryggingin gildi jafnframt um starfsemi dótturfélaga þess.

Lögð hafa verið fram tölvupóstsamskipti sem varpa nokkru ljósi á aðdraganda vátryggingartökunnar. Af þeim gögnum verður ekki ráðið að M hafi mátt ganga út frá því að ábyrgðartrygging M næði jafnframt til starfsemi dótturfélaga þess. Þá verður ekki fullyrt út frá fyrirbyggjandi gögnum að ráðgjöf M hafi verið röng eða með öðrum hætti ófullnægjandi með hliðsjón af ákvæðum laga um vátryggingarsamninga.

Að teknu tilliti til framangreinds og því að ekki er kveðið á um það í umræddum vátryggingarsamningi að ábyrgðartrygging M nái jafnframt til dótturfélaga er ljóst að ábyrgðartryggingin nær ekki til tjónsins sem um ræðir. Tekið skal fram að ekki hefur verið tekin afstaða til þess hvort skaðabótaskylda hefur yfir höfuð stofnast vegna slyssins.

Niðurstaða.

M, á ekki rétt á bótum úr ábyrgðartryggingu sinni hjá V.

Reykjavík 26. júní 2020

Þóra Hallgrímsdóttir lögfr.

Guðmundur Stefán Martinsson lögfr.

Hildigunnur Hafsteinsdóttir lögfr.